

Előzetési díj helyben:

Egész évre . . . . 8 frt
Félévre . . . . . 4 frt
Negyedévre . . . . 2 frt

Vidékre 1 forinttal több.

Hirdetési díj:

Egész oldal . . . . 20 frt
Fél oldal . . . . . 10 frt
Negyed oldal . . . 5 frt

Ezenfelül minden hirdetésnél
30 kr kincst. illeték fizetendő.

SZABADSÁG.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR:

VASÁRNAP, SZERDÁN és PÉNTEKEN.

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII-ik kör, Virág-utca
337. házszám.

Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vetetnek fel.

„Nyilttér“ sora 15 kr.

Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr és a kincstári illeték számitatik.

Szabadka terjedése.

Magyarország városai pár évtized óta rohamosan fejlődnek s a régi Fertőből kényyszerűleg kibontakozó városok példája magával ragadta Szabadkát is, mely a lefolyt másfél évtized alatt szintén leányta ősi bocskorait.

Szabadka halad és épül minden téren, ahol csak kiépíthető telkei vannak. Baj azonban, hogy a kiépíthető telkek a forgalmasabb helyeken már a tulságig kihasználattak, a külvárosi nádviskók helyett pedig senkinek sincs kedve palotákat emelni.

S ez természetes is.

Nem vagyunk Budapesten, hol léptenyomon kínálkozik a bérkocsi, villamos vasut, lóvonat, az omnibuszok különféle fajai, gőzsikló, hajók és a jó ég tudja miféle eszközök még. Nálunk ha a piac környékét elhagyja az ember, csak saját két lába fogatán utazhatik tovább, ami ha sokszor jól is esik, többször még is késedelembe kerül.

A város terjeszkedése tehát csakis keletfelé haladhat, ez a terület pedig nem más mint a „szegedi szőlők“ összesége.

Az új városrész ide van utalva, ez a rész akarva nem akarva ki fog épülni, de egyelőre csak azért: hogy néhány évtized múlva a drága pénzen történt beruházásokat lerombolják, a telkeket kiszájtassák és megteremtsék Szabadka legújabb és legszebb városrészét, ha kell nagy áldozatok árán is, holott ma minden áldozat nélkül meglehetne vetni alapját egy olyan városrésznek, amilyennel Magyarország ritka törvényhatósága rendelkezik.

Nézetünk szerint az egész „szegedi szőlők“ bevonandók a város belterületébe. Rendes városi utcák nyitandók az egész területen, beszorítandó a terület az építkezési szabályrendelet követelményei alá s megfogják látni, hogy egy évtized alatt a mai — különben sem igen viruló szőlőtelepek helyén — egy gyönyörű városrész fog kiemelkedni, mely aztán versenyt haladand Szabadka eddigi belterületével.

Az ily munkálatokkal azonban a hatóságnak késni nem szabad, mert azt senki meg nem akadályozhatja, hogy a mostani szőlőbirtokosok tetszésük szerinti módon és helyen ne építkezzenek, mi

által elő fog állani az az eset, ami előállott legutóbb, amikor a szent-háromság központjából kiindulva egyenes utat akartak vágni a városligetbe, de a pár évtized előtt értéktelen telek tulajdonosa emeletes házat épített az ut irányával szemben s ennek lerombolásáért most már csak 40.000 forintot követel. Pedig ezt az áldozatot is meg kell hozni a városnak, ha ma nem: — egy évtized múlva. Azonban egy évtized múlva jegyezék meg, nemcsak annak a háznak az értéke kétszerezhetődik, de majd árakat követelnek azok a telektulajdonosok is, akik ez idő szerint ingyen bocsájtának a város rendelkezésére az egész gyönyörű utcákhoz hasonló telekrészeket s el fogjuk érni azt, hogy amit elődeink pénz nélkül végezhettek volna, amit mi ma még 40—50.000 forinttal megteremthetnénk, pár évtized múlva nem készítik el 800,000 forintból sem.

Példaként hoztuk ezt fel, mert hasonló helyzetben vagyunk a „szegedi szőlők“-kel is.

Felvetettük az eszmét, óhajtandó lenne, hogy ne beszéljünk a falnak.

TÁRCZA

Hol változik meg a nap neve?

Mivel egy idő óta a különböző óraövekről, valamint az ugynevezett világidőről igen sokat beszélnek, azért a fenni a vele összefüggő utóbbi kérdéssel egyetemben olvasóinkat is érdekelheti. Flammarion Kamil erről az „Impartial“-ban a következőket írja: „A „Figaró“-ban a következő kérdést veti fel valaki: „Ha Párisban október 1-én reggel éjfél után 1 perc van, milyen napjuk van Páris antipodistáinak (ellenlábásoknak)? október 1 vagy szeptember 30. Ha keletre utazunk és az órákat számláljuk, azt tapasztaljuk, hogy Bécsben október 1. reggel 1 óra van, Sebastopolban ugyanazon nap 2, Astrachanban 3. Bukarában 4, Saigonban (Cochinchina) 7, Jokohamában (Joha) 9 órája és Futuna szigeten (Uj-Caledoniával átellenben) október elsejének dele van. De ha Párisból ellenkező irányba, az az nyugatra utazunk és az órákat számláljuk, akkor az Asori szigeteken szeptember 30-ka este 10 óra, Buenos-Ayresben 8 óra, New-Yorkban 7 óra, New-Orleansban 6 óra, San-Franciscoban 3 óra 41 perc, Mexikóban 3 óra 15 perc, Alenti szigeten 1 óra délután és Futuna sziget másik felében szeptem-

ber 30-ikának dele van. Miként lehetséges ez? Lehetséges-e, hogy földünk ugyanazon pontján egy időben két (szombat és vasárnap) nap legyen? A valóságban nem. Akkor tehát van egy választóvonal, hol a szombatról a vasárnapra mehetünk át és a melynek baloldalán szombat, és jobboldalán vasárnap van? Hol van e vonal és ki jelölte azt meg? Ha egy ily vonal Párison menne keresztül az igen gé-nant dolog volna. Mert ha az opera sétány páratlan oldalán és a város nyugati részében pl augusztus 1. volna, akkor a sétány páros oldalán és a város keleti részében még július 31-ike lenne. Az előbbi időkben természetesen minden ország az órákat és a napokat a magamódja szerint számította és volt saját nap-tára. Nem is volt szükséges, hogy egymást értesítsék, minthogy nem ismerték egymást. De minthogy a földet körülhajózták és annak minden része összeköttetésbe lépett egymással, csakhamar érezték az egy-séges időszámítás hiányát, amelynek következménye egy bizonyos dátumhatárvonal. A portugálok nyugatról kelet felé, miközben a Jóreménység foka előtt vitorláztak el, a spanyolok ellenben a Maghellan szoroson át keletről nyugatfelé hajózták körül a földet. Miután minden nemzet a maga hajóján a saját időszámítását

tartotta meg, a dolog odalyukadt, hogy az ellenlábás délkörön az egykor hollandiai birtokot képező Famosa sziget lakóinál éppen a hétfő köszöntött be, mikor a spanyolok által fölfedezett Marina szigeten még csak a vasárnaphoz voltak közel. — Mindenesetre van dátum határvonal. Ez körülbelül a 180-dik délkörrel esik össze és érinti a Maraina és Katalin szigetet és innen folytatja útját keletre az Uj-Hebridák és Uj-Kaledonia felé. E mellett földolog a gyakorlatra az, hogy e vonal nem húzódik keresztül lakott helységeken; egészen a tengerben fekszik. Ha hajók vonulnak át rajta, akkor a hajósok két napot egynek számitanak. — Ha nyugatról keletre hajóznak, akkor az előző napot tartják meg, ellenben az ellenkező irányban át ugranak egy napot. Az első esetben a hajósoknak egy nappal többjük van, míg az utóbbiban egy nappal kevesebb bért kapnak. Ha tehát Párisban szombat, október 1. éjfél után 1 perc van, akkor kelet felé egészen a megbeszél-t határvonalig mindenütt ugyanazon nap van, ellenben nyugat felé ugyanazon vonalig még szept. 30-ka van. Tehát a választóvonalon az egyik lábunkkal a péntek, a másikkal a szombat megfelelő felében lehetünk!

A világkiállítás.

Chicago 1893. aug. 2-án.

A kiállítás oly emlékeket elevenített fel, melyek dacára annak hogy világra szóló horderővel bírnak e nélkül az örök enyészett muló prédájává lettek volna. Így pl. tegnapi napig senkinek eszéjébe sem jutott volna, hogy Columbusnak élő egyenes utódai is vannak, míg tegnap egy Columbus Alexis nevű, 104 éves ember jön Buffalóból és azt állítja, hogy ő Columbus Diego fia, Kristóftól, míg a Veragua hercegi ház, Columbus idősebb unokájától származik.

Hogy mennyi igaz van a dologban, mennyi nem, azt még senki sem tudta, bizonyos az, hogy eddig az aggastyán állításait megczáfolni, vagy még csak kétségbe vonni senki sem merészelte, és pedig annál kevésbé, mert Columbus Kristóftól meglepő arczképhez, hogy mindenkit bámulatba ejtett.

A veraguai (zöldvizi) herceg táhát valamit engedni fog a dicsőségből, mit magának, mint Columbus egyetlen utódának tulajdonított, főleg, minthogy az is tudva van, hogy ő már Columbusnak csak egy leányági dedunokájától származik.

Columbus Alexis uramat még ma meglátogatom, lévén, ugyanis a tudósítói kötelességeken kívüli magán óráimban is, nagyon kíváncsi ember.

Nagyatyja Columbus Pierre Franciaországban lakott, és 200 évvel ezelőtt jött Quebecbe, hol atyja Antonie élt és ő született, 52 évvel ezelőtt onnan Buffaloba jött, hol azóta lakik.

Az első new yorki excursion vonattal érkezett vendégek közül sokan boldogabbak azoknál, kik még drága jegyen jöttek szerencsét próbálni Chicagoba, de ide rekedtek, mert az előbbieket ugyanannyi pénzért térít jegyet is kaptak.

Egy 151 éves kézi sajtó mely 1742-ben a bostoni Draper Tamás készítéséből került mint első e szakmából, van működésben a kiállításon. Szegény Tom, furcsa arcot vágott volna, ha valaki neki akkor azt mondja vala, hogy mi a 19-ik század által tett roppant haladások által elkényeztetett gigerlijei kacagni fogunk egykor az 6 1/2 dollárt érő könyvnyomdai mester műven!

A gondolkozni tudó és a rosz idők által nehéz próbára tett munkás arcán a szomorúság mély kifejezése tükröződik vissza, amint a felülmúlhatlan szabászati gépet bámulja a gépkiallításán, mely találmány az összes szabászokat nélkülözhetővé fogja tenni, és idős családapákat más mesterség tanulására fogja tenni, és idős családapákat más mesterség tanulására fogja kergetni. E gép tülhajtás nélkül 1000 szabász egy napi munkáját képes végezni és a mai társadalmi rendszerben sokan megköszönnék az ily találmányokat, amennyiben nem az általánosság, hanem csak egyesek számára van hivatva hasznot hajtani. Mindazonáltal a feltaláló az egész emberiség elismerését és bámulatát érdemli ki nagyszerű alkotásáért.

Soha a világ oly eszeveszettségét még nem látott, mint amilyen a kiállításnak vasárnapokon való nyitva és zárvatartásánál bizonyult be. Egyik héten el van döntve, hogy a kiállítás vasárnap nyitva lesz, már a másikon zárva. Így volt ez a megnyitás óta szakadatlanul s talán így lesz a végleges bezárásig.

Braun Márk, a „New York Herald“ ügy-sajtói körökben, mint a nagy közönség által általánosan kedvelt és nagybecsült kiállítási tudósítója, néhány napi New Yorkban való tartózkodása után, e napokban visszaérkezett.

Fleischman's „Original“ Vienna Café and Bakery ügyeit rendezvén, tovább is fennáll.

B—k A.

IRODALOM, MŰVÉSZET.

— Előfizetési felhívás Dankó Pista újabb nótáira. Dankó Pista, a legkedvelt magyar népdal szerző és költő, újabb, illetőleg ezentűl szerzendő nótáinak kiadására a 36 év óta fenálló Valentin Károly fia pécsi zeneműkereskedő cég vállalkozott. Ezen hazafias vállalat méltán megérdemli a magyar zenét kedvelő közönség pártolását, mert Dankó neve elég garanciát nyújt arra nézve, hogy ezen új sorozatban époly jó magyar népdalokat fog nyújtani, mint ezt eddigi kiadványaival is alkalma volt bebizonyítani. Az általa szerzett magyar népdalok közül már is egész sereg országszerte el van terjedve, egyaránt énekelik ezeket épúgy fényes palotában, mint a legszegényebb gunhóban, úgy városokban mint falvakban, nem is osoda, hisz magyar zamatosságra és eredetiségre nézve alig van versenképes vetélytársa. Dankó Pista kiváló tehetsége mellett még azon körülmény is szól, hogy az újabb népsziművek legnagyobb részéhez ő szolgáltatja a népdalokat, melyek annak idején szintén kizárólag az „újabb nóták“-ban fognak megjelenni. „Dankó Pista újabb nótái“ két-két új, eddig még meg nem jelent, magyar népdalt (énekre és zongorára) tartalmazó 60 kros füzetekben f. évi október hótól fogva fényes kiállításban jelennek meg. Az előfizetési ár egy egész évre vagyis 30 füzetre 15 forintban állapított meg és a füzetek mindig megjelenés után azonnal bérmentve küldetnek meg. Megrendeléseket elfogad úgy a kiadóhivatal valamint minden hazai könyv- és zeneműkereskedő cég.

— A szími király jól sikerült legújabb arczképét közli a „Képes Családi Lapok“ legújabb 34. száma, ez által bebizonyítva azt, hogy az események aktualitása elől sem szokott elzárkozni. Többi illusztrációi is igen szépek s összhangzásban állanak az érdekes tartalommal, melyből főlemlitjük Tissot Viktor hkmoros beszélyét Murányi Kornélia sikerült fordításában; Prém József „Regina“ című igen szép elbeszélését s egy életképet Halász M.-től; ismeretterjesztő cikkeit is hozzá számítva, e szám folytonos emelkedésről tesz bizonyosságot, s fokmérője ama megérdemelt pártolásnak, melylyel a magyar közönség e lapot felkarolta. Megis érdemli, mert a legjobb és legjutányosabb képes hetilapok egyike. Előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

HIREK.

— Ő felsége Ferencz József alkotmányos királyunk születési napjának 64. évfordulóját f. hó 18-án az összes helyi egyházakban megünnepezték. A helyben állomásozó katonaság által a tölgyfás erdőben tartott tábori mise gyönyörű festői látványt mutatott. A városi hatóságon kívül nagyszámu közönség vett részt. Innen a Szent-Ferenczrendiek templomába vonultak. A Szent-Terézia egyházban mise nem tartatott, mert a templom belsejének festése végett ez lehetetlen volt. Sajátságos, hogy hatóságunk a szerb templomban tartott istentiszteleten nem jelent meg. A zsinagógában különös szertartást nem rendeztek. De hát nem is lehet, mert ez idő szerint sem szónok, sem kántor, sem ének-

kar nincs. Ez utóbbit a „takarékos“ hitközségi elnök rövid uton elcsapta.

— Nagy napok. Ma szent István király napja. Bucsu Budán a várban, országos ünnep, kegyeletes zarándoklás. — Pénteken — e hó 25-én — Lajos, Kossuth Lajos neve napja. E két napot városunkban magánosok és egyletek szokták ünnepelni, ma e téren is csend van, nem jut eszébe senkinek: „mi illik és mi nem illik?“ ...

— Vajkay Károly a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság hosszú éveken át volt elnöke, kit e minőségben a szabadkai ügyvédek is igen jól ismertek, — pár nap előtt meghalt s tegnapelőtt el is temették Szereden.

— Dr Sélley Barnabás kir. alügyész helyére már a pályázat is kiíratott a szabadkai kir. ügyészséghez.

— Az árvíz felvidékünkön még mindig meg-megujul s követeli áldozatait. Patakok, melyek más években ez időtájt kiszáradt modernél mást nem produkálnak, ma kis tengerekké nőttek ki magukat.

— Gyászbesz. Szabadka város egyik legrégebbi alakja a társadalom minden rétegében megjelent, a mindenki által tisztelt és szeretett ügyvédi körökben szellemes élczei által ismert jólelkű „Ede bácsi“ meghalt. A gyászoló családtól következő jelentést vettük. Szarvassy Ede ügyvéd, folyó hó 17-én, délután 1 órakor, élete 72-ik évében hosszas szenvedés után az Úrban csendesen elhunyt. Elhunyt fájdalommal és megtört szívvel siratják: unokaöccse Schäffer Sándor családjával, sógornői Szieger Berta és Czedler-Szieger Terka, yótársa Simon József és leánya özvegy Lichtneckert Jánosné, Józsika fiával, és számos rokoni s barátai. Hult teteme f. hó 18-án d. u. 6 órakor fog beszenteltetni, s a sztgyörgyi sirkertben a családi sirtoltba örök nyugalomra helyeztetni. Az endesztelő gyászmise f. hó 18-án délelőtt 10 órakor a szent-György egyházban fog az Úrnak bemutatni. Szabadkán, 1893 augusztus 17-én. Örök béke lebegjen hamvai felett!

— Uj orvos városunkban. Dr Putsay György külföldi tanulmány utjáról visszaérkezvén, városunkban végkép letelepedett. Lakása a Fűzfás- és Raktár-utca sarkán Vermes-féle házban. Rendel d. e. 9—11-ig. Ajánljuk a fiatal sokoldalúlag képzett orvost olvasóink becses pártolásába.

— A helyb. kir. járásbírósnál, hogy kissébb polgári peres ügyekben nincs törvénykezés, nem a helyettes ígató, hanem maga Probojcevit Lőrincz, az ígatóhivatalt rendesen vezető irnok mondotta és ő utasította el az odaszólló beadványt. Annál rosszabb.

— A pällcsi villamos vasut ügye ez idő szerint mély álmát alussza. Nem tudjuk eléggé felgondolni, hogy hát mi lehet az oka ennek a hosszas vajudásnak. Hiszen ha már az alapmunkák készen vannak, a sinek összehordvák, miért késleltetik a vasut befejezését? Már pedig ha a munkát jövő évre halogatják, kétségtelen, hogy az eddig végzett s befejezetlenül hagyandó földmunkákat az őszi és téli időjárás által tönkre fog tétetni s aztán kezdek elölről. Azt beszélnek az intéző körökben, hogy nekünk különös érdekünkben van a vállalat meghiusítását előmozdítani. Balga állítás! Nekünk se pro, se contra érdekünk nincs. De mindenesetre állást kell hogy

foglaljunk az ilyen közérdekű dolognak huza-vonása ellen. Minden jel oda mutat, hogy a palicsi villamvasut létesítése — legalább egyhamar — valósulni nem fog. Ha tehát a vállalkozó cég gyengének érzi magát a kivitelre, miért nem engedi át a véglegesítést másnak?

— **A Pallason időzött egyik rendbontó család** az elmúlt napokban hosszabb tartózkodás után távozott a fürdőhelyről. Bár sokan sajnálattal fogják nélkülözni a mulatozó család jelenlétét, melynek közreműködésével és kedvéért többször történtek 10 óra utáni mulatozások, mégis nagyobb a száma azon fürdővendégeknek, kik örülni fognak azon, hogy nyugalmaik ezután nem lesz zavarva és a palicsi fürdőigazgatóságnak és rendőrségnek sem lesz ezután alkalmuk botrányos dolgokért személt hunyni a privilégizált családdal szemben.

— **Csoda történt a városban.** Egy pár nap óta locsolgatják a vasuti indóháztól a törvénykezési palotáig terjedő utat. Milyen jól esik reggel és estenként arra sétálgatni. Hát lassankint majd csak talán rákerül a Kossuth utcára meg a többi főutakra is a sor. No de hát az isten sem egyszerre teremtette a világot.

— **Kell-e kolera?** Ha kell, itt a mi városi hatóságunk szolgál vele. A rendőrség meg a tisztí főorvos sok mindenféle rendeletet bocsátanak ki, csinálnak komédiát ott ahol nincs semmi ok rá, de azt már nem látják, hogy a régi törvényszéki épület, a hol most is több hivatal meg iskola is van elhelyezve, milyen állapotban van. Tisztí főorvos ur, rendőrkapitány ur, tessék fáradságot venni, tekintsék meg abban az épületben a hatóság által fentartott kolerafélszket. Alig hisszük, hogy ehhez hasonlót találunk a városban.

— **Utazás a világ körül.** Érdekes látványosság lesz a napokban a „Pest“ szálloda az idő szerint üresen álló éttermében kiállítva. Nemzetközi plasztikus tájkiállítás ez, melyben a világ minden részéről a helyszínen felvett és üvegre festett képek láthatók. A kiállítás most Szegeden van kiállítva s az ottani lapok igen dicsérőleg nyilatkoznak róla. A látogatást már az is kellemessé teszi, hogy csak egy székre ülve és a vidékek, melyek magyarázó fölirattal vannak ellátva, egy óramű segítségével szemünk előtt vonulnak el és így azok kényelmesen egy helyből tekinthetők meg.

— **Kutya igazságszolgáltatás** történt rendőri segély nélkül 4—5 nappal ezelőtt a Palicsra vezető országút mentén. Egy vörös kutyát felakasztott valaki a fára. Ott csüng a szegény pára azóta s bár naponként arra járnak a rendőri közegek, nincs aki a lelketlen hóhér kilétét felkutassa.

— **Adat a fin de siècle csodabogaraihoz.** Hosszabb idő óta békekességben lakott egymás mellett egy katolikus és egy zsidó család Palicsra. Nem zavarta meg a jó egyetértést és patriarkális együttléte semmiféle incidens mindekkoráig, mig nem a két család szópós babái okoztak perpatvart és szétvállást. Ugyanis a katolikus család cselédje egy éjjelen, miután a kis baba egész éjjel nyugtalanzkodott, kölcsönkérte a zsidó család kis teknőjét ennek cselédjétől, hogy abban a kis babát ringathassa. A zsidó baba anyja ezt másnap megtudva olyan csetepatét csinált, hogy az egész szomszédság összecsdült. A zsi-

dó mama rögtön megsemmisítette a keresztény baba által használt teknőt. Hangosan követelte, hogy a katolikus mama térítse meg a teknő árát, mert ő nem fekteti babáját többé abba a teknőbe, melyben katolikus gyermek aludt. És mégis azt mondják, hogy a felvilágosodottság korszakában élünk!

— **Segítsék az árvizkárosultaknak.** Csekonics Endre gr., mint a vöröskereszt-egylet elnöke egy lelkes hangú felhívást intéz a közönséghez, melyben Liptó, Sáros, Zemplén és Ung vármegyék árvizkárosultjainak feisegélyezése céljából adakozásra kéri a közönséget. Adományok a magyar vörös-kereszt-egylet igazgatóságához (IV. Koronaherceg-utca 2.) küldendők. Legcsekélyebb adomány is köszönettel fogadtatik.

— **Kora öröm — késő bánat.** Egy ifju szeretett egy leányt. A leány viszont szerette az ifju asztalos-legény volt, egyéb semmi. A leánynak sok jó tulajdonsága és egy 100 frtról szóló takarékpénztári könyvecskéje volt. Az első kihirdetés után csak egy hét múlva jött volna a második, és csak két hét múlva a harmadik. Két szerelmes szívnek roppant nagy idő két hét. Közös elhatározással kivették tehát a 100 forintot az első kihirdetés után. Az előzetes lakodalmat nagy vigassággal megülték, a 100 frtból nem maradt más, csak — katzenjammer. És akkor az ifju kijelentette, hogy ő sohasem szerette a leányzó, s visszaadta a jegygyűrűt. Aztán elment a paphoz, hogy ne hirdesse ki őket se másodsor, se harmadszor. A pap szót fogadott, a leány pedig sirva fakadt. Vigasztalták, nem érdemes olyan haszontalan legény után sirni! S a megcsalt, összetört szívű menyasszony zokogva jelentette ki, hogy ő nem is a vőlegényt, hanem a — 100 frtot siratja.

— **„A honvéd“** cím alatt idült meg a fővárosban egy új politikai napi lap melynek mutatószámát helybeli olvasóink részére lapunk mai számához mellékeljük.

— **Mindenféle Martonoson** is ártézi kutat furatnak. Még Sándor község hiányzik hogy Szabadka teljesen le legyen főzve.

— **Békes-Gyulán** szóbrot emelnek Erkel Ferencnek még pedig az ártézikút tetejében. — **Nagyvárado**n egy pap fényes nappal bedobta kövel Duma oláh ügyvéd lakásának ablakát. A papot reverendában a rendőrségre vitték hol kiderült, hogy a tisztelendő úr — részeg. — **Zomborban** Bacsai Kálmán gazda diák fiának karját összemorzsolta a cséplőgép. — **Magyarországból** lefolyt félév alatt 373,492 m. mázsa tojást szállítottak külföldre. Azért drágánálunk is a „kajgana“. — **As igazságügy-minister** a bankár közötti vasuti kellemetlenség . . . elolvadt a nagy melegben.

— **A szegedi államfogyók** bevezették a napenkénti 2 órai sétát s felmondták az engedelmességet. E miatt a miniszter 8 napi szobafogsággal büntette őket. — **Farkas Menyhért** a lottókirály még a szegedi csillagbürtön szigorú felügyeletét is „kiját-szotta.“ Mikor a többi rab börtölt, ő pálinkázott és szalámizott. Hogy jutott hozzá, senki nem tudja. — **Jó tanács.** A Orvosom a borivást s a dohányzást megtiltotta. B. Én a te helyzetemben más orvost hivatnék. — **Földrengés Bukarestben.** Tegnapelőtt reggel 4 óra 30 perczkor Bukarestben három erős lökésből álló földrengést éreztek.

CSARNOK.

A nevetős szemű asszony.

Irta: Kisdoktor.

(Folyt.)

Másnap az egész város udta, hogy lakodalom lesz, mert hire járt, hogy Balogh Károly előkelő bankhivatalnok eljegyezte Kiss Ilka kisasszonyt, a gazdag nagykereskedő gyönyörű leányt.

Modern házasság kötés!

Csak rövid ideig voltak jegyesek, türelmetlenül sürgették a lakodalmat. Mire elkészült a leány kelengyéje, meg is tartották az esküvőt. Nagy lakoma, tánc stb., stb., mint ahogy szokott lenni.

Másnap elutazott a fiatal pár a férj birtokára. Kimondhatatlanul boldogok voltak kis fészükben, turbékoltak, csicseregtek s mégis elmúlt két hosszú esztendő. Senki sem háborgatta őket. A férj vagyona s a feleség hozománya jövedelmeztek annyit, hogy gond nélkül csak a kényelemnek és élvezeteknek élhettek. S így mult napnap után; végre két év múlva nagyon egyhangunak találták ez életet, társaságot kívántak.

A feleség színház, táncmulatság, estélyek stb. a férj pedig újra hivatal után vágyott. Dolgozni, pénzt szerezni akart. Otthagyták a gazdaságot s letelepedtek a nagy városba, hol nemsokára mindketten megtalálták azt, amit kerestek. Vagyonukhoz mérten szép nagy lakást béreltek és két részre osztották azt. A férjnek, a feleségnek külön lakosztálya volt, az ebédelt pedig közös területnek tekintették.

Délelőttönként pontosan hivatalba járt a férj, délután pedig a kaszinóba. Látogatásokat, sétákat tett a nő. Délben az ebédnél, este a vacsoránál találkoztak. Simán ment végbe a változás életmódjukban s egyikük sem vette észre, hogy ez régi boldogságuk rovására megy; hiszen jól érezték magukat ők így is, hiszen nagyon természetes volt az.

Akkor még szerették egymást, és nem láttak abba semmi veszedelmet, ha a férj udvarolgatott csinos hölgyeknek, ha véletlenül összejött velük, a feleség pedig udvaroltatott magának fess gavalléroktól. Azért mindenki csodálta azt a páratlan előzékenységet és udvariasságot, mit egymás irányában tanusítottak. Pedig tudnia kellett volna a férjnek, hogy az ő felesége veszedelmesen szép, hogy azok a kaczagó szemek még a legközönyösebb férfit is szerelmessé tudják tenni. S ha lett volna csak egy kis emberismerő tehetsége, gondolkodóba esik azon a rendkívüli szenvedélyes szerelmen, mely e nő szívében oly hirtelen támadt s amely szenvedélyes lelkének egyenes következménye volt.

Nem egyszer mesélte el férjének, mikor az estélyről hazatértek, hogy ez vagy az a fiatal ember szerelmes lett belé, milyen szavakat használt érzelmeinek kifejezésére, persze ő legtöbbször elferdítette azokat s oly humorral tudta elbádni, amin azután jóízűen tudtak nevetni.

— **Hiszen olyan szép vagy!** — szokta volt mondani ilyenkor a férj s kimondhatatlanul boldognak érezte magát. Hízogott neki az a tudat, hogy ez a gyönyörű asszony csak őt szereti, nevette, mikor ingerkedett barátaival, kik valamenynyen lovagjául szegődtek, s akikkel ő csak játszott, szórakozott.

Csak egy komoly, ugyszólván mogorva fiatal ember viselte magát úgy, mintha

ez asszony nem is léteznék reá nézve, pedig gyakran találkoztak az estélyeken, ők maguk is meghívták minden alkalommal; pedig ez oly hideg, kimért volt, soha egy kis bókot sem mondott volna a háziasszonynak. Megkivánta, hogy mulattassák, ha valahova meghívták s az ő mulatsága a kártya meg a sakk volt ilyenkor. A nők mind haragudtak rá s ő meg volt azzal elégedve. Szép, nemes alak volt s ezért nem egy asszony, leány imádta is titkon. De rájuk sem hederített.

Igazan van azoknak, akik azt állítják, hogy minden ember sorsa előre van meghatározva. A legjobb szándékkal teszünk valamit, megyünk ide vagy amoda s legtöbbször nem úgy sikerül tervünk, ahogy akarnók, séta közben egész véletlenül találkozhatunk olyan egyénnel, a kit ma még nem ismerünk, és holnap már nemcsak ismerősünk, de lényeges befolyással lesz további életünkre.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR.*

SELYEM HAMISÍTÁNY. Egészünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödördik és csakhamar kiálszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván: addig a hamisított selyem mely zsíros színt-szállonás-lesz és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszáljai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödördik, csak meggördül. **HENNEBERG G.** (cs. kir. udvari szállító) **SELYEMGYÁRA ZÜRICHBEN,** házhoz szállítva, postabér- és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való akár egész végeken levő valódi selyem szövetiből. Svajzba czimzett levelekre 10 kros levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovatban közöltékért nem felelős a szerk.

Univ. Medic.

Dr Putsay György

ORVOSTUDOR

gégész, fogorvos.

Rendel: d. e. 9-11-ig, d. u. 2-3-ig.

Lakik Gösfürdőnek átellenében, Vermes ház.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

SZALAY LÁSZLÓ A.

üggyvéd.

STURTZ GYULA

órák és ékszerész Szabadkán.

Kossuth-utca 21/B. szám.

Ajánlja a kor minden igényeinek megfelelőleg berendezett

óra és ékszer raktárát

Ora, ékszer, arany és ezüstnemű javításra valamint vésésre elfogadtatnak a legjutányosabb áron.

Vidéki megrendelések pontosan eszközölteknék.

Ugyanitt egy jó házból való fűtőnonczul felvételik.

Megvételre kereselek

Kelebia állomasától egy kilométer távolságra

10 hold pusztát homokot.

Ajánlatokat elfogad

Tóth József,

Rukavina házban.

Bécs, 1873.
Érdem-érem

Budapest, 1885.
Nagy díszokl.

Zágráb, 1891.
Díszoklevél

Eszék, 1888.
Díszoklevél

N.-Palánka, 1887.
Arany-érem

London, 1878.
Díszoklevél

CSIK JÓZSEF

csász. és kir. kizárólag szabadalm.

első szerémi portland-czement és vízhatlan mészgyár

BEOCSINBAN.

Központi iroda és raktár **BUDAPESTEN, V. Rudolf-rakpart 8. sz.**

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előljáróságok, valamint a n. é. építő-közönség becses figyelmébe saját gyártmányu

Portland-czement és vízhatlan mészét

melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítanak. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik.

Szabadkán kapható: **Krigovszky Jánosnál**

26-18

városház-tér, Milassin g-ógyszertár mellett.

Páris, 1867.
Bronz-érem

Keoskemét, 1872.
Ezüst-érem

Ujvidék, 1875.
Arany-érem

Szeged, 1878.
Érdem-érem

Trieszt, 1883.
Arany-érem

*****

Hirdetés.

Ügyes munkások állandó alkalmazást nyernek magyar munkák végzésére

Szallay József cs. és kir. udvari szabónál

Bécs VII. *Mariahilferstrasse* 10.

Utiköltség az alkalmazandónak megtérítetik. 2-2

*****

Világhírű

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES ÉS LOHENGRIN“

féle szivarkapapír

Braunstein frères gyárából, Párizsban

65 Boulevard Exelmans 65.

A Braunstein frères cég csakis Gassicourtban (S. és O.) francziaországban létező saját papírgyárának készítményét hozza forgalomba.

Ezen nagyszerű a legújabb elveken alapuló berendezett telep készítményei a papíripar diadalának tekinthetők.

A szivarkapapír és szivarkahüvely elárusítására szánt gyáriraktár helysége

Bécsben, I. Schottenring 25. sz. a.

Az általunk a „Les dernières Cartouches“ féle papírból készített valódi franczia szivarkapapír, valamint valódi franczia szivarkahüvely, melynél minden papírtok a „Braunstein Frères“ céget viseli.

25-10

Szabadkán Jóó Gusztáv urnál kapható.

Nyomatott Schlesinger Sándornál Szabadkán.

5568. szám tk. 1893.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Engel József fia pécsi cég végrehajthatónak Özv. Venczel Mórné Pacher Mária végrehajtást szenvedő elleni 181 frt 66 kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbíró) területén levő Szabadka város és határában fekvő a következő ingatlanokra u. m. 1) a szabadkai 142 sz. tkvben A I. 157 hrsz. alatt foglalt ingatlanból özv. Venczel Mórné szül. Pacher Máriaát illető $\frac{1}{8}$ -ad rész jutalékra 300 frtban 2) a szabadkai 3607. sztjkben A. † 10606 hr. sz. a. foglalt ingatlanból Pacher Máriaát illető $\frac{1}{4}$ -ed rész jutalékra 115 frt 50 krban, 3) a fenti tkvben 8718 hrsz. ingatlanból Pacher Máriaát illető $\frac{1}{4}$ -ed rész jutalékra 198 frt 50 krban, 4) a fenti sztjkben 11890/a hrsz. ingatlanból Pacher Máriaát illető $\frac{1}{4}$ -ed rész jutalékra 362 frtban, 5) a fenti tkvben 10597/b hrsz. ingatlanból Pacher Máriaát illető $\frac{1}{4}$ -ed rész jutalékra 400 frt 50 krban, 6) a fenti tkvben A † 10624/a hrsz. ingatlanból Pacher Máriaát illető $\frac{1}{4}$ -ed jutalékra 54 frt 50 krban, 7) a szabadkai 22899 sz. tkvben A † 12086 hrsz. ingatlanból Pacher Máriaát illetend jelenleg egészben Lendvay Antal nevében álló $\frac{1}{4}$ -ed rész jutalékra 192 sztjkben megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és pedig a fenti összes ingatlan jutalékokra 13128/892. tkvi számú végzés folytán özv. Pacher Frigyesné Haasz Rozália javára bekebelezett élethossziglani haszon élvezeti jogot megelőző jelzalogos követelések összegét 400 frtot meg nem ütne az árverés hatálytalanná válik s az ingatlanok nyomban az érintett haszonélvezeti jog fentartása nélkül fognak elárvereztetni és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi szeptember hó 11-ik napján délelőtti 9 órakor a kebelbeli tkvi hivatalban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % át vagyis 30 frtot illetve 11 frt 55 krt, 19 frt 85 krt, 36 frt 20 krt, 40 frt 50 krt, 5 frt 45 krt, és 19 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ában, jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. tcz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szabadkán 1893. évi május hó 25-ik napján.

A szabadkai kir. tszék mint tkvi hatóság.

Szerdahelyi
kir. tszéki bíró.